

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.124/2022/7.

A felperes:

felperes neve Kft. (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Juhász Máté ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes neve Kft. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szaniszló Dániel ügyvéd (ügyvéd címe.)

A per tárgya:

Személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 7.G.40.094/2021/20.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

A felperes, 7.G.40.094/2021/21.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes által alperesnek fizetendő perköltségre részletfizetést engedélyez akként, hogy azt a felperesnek három részletben kell megfizetnie. A 2022. december 15. napjáig esedékes első részlet összegét 200 000 (kettőszázezer) forintban, az ezt követő hónap 15. napjáig esedékes részletet ugyancsak 200 000 (kettőszázezer) forintban, míg a harmadik hónap 15. napjáig esedékes részletet 159 128 (egyszázötvenkilencezer-egyszázhuszonnyolc) forintban határozza meg.

Bármely részlet megfizetésének elmulasztása esetén az egész hátralékos tartozás esedékessé válik.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100 000 (egyszázezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] A peres felek fő tevékenységi köre egyaránt gyors-éttermi vendéglátás, elsősorban egyedileg összeállított gyros-tálakat forgalmaznak.

[2] A felperes bérlője a üzlethelyiség címe szám alatt 40 m² alapterületű üzlethelyiségnek, ahol korábban éttermi vendéglátást folytatott. A peres felek 2017. január 10. napján kötöttek albérleti szerződést, amely alapján az alperes alperesi étterem neve étterem néven folytatta saját vendéglátó tevékenységét a üzlethelyiség címe üzlethelyiségben. Az alperes 2021. február 15. napján az albérleti szerződést felmondta és új üzletet nyitott, a új üzlethelyiség címe szám alatti új üzlethelyiség címe, ahol jelenleg is folytatja vendéglátó tevékenységét.

[3] A felperes, a korábban az alperes által bérelt üzlethelyiség címe üzlethelyiségben felperes éttermének neve név működteti saját gyors-éttermét.

[4] Az alperes a @gyroszeged-Gyorsétterem nevű saját Facebook profilján 2021. április 15. napján a következőket tette közzé:

„Többen kérdeztétek, hogy az előző, üzlethelyiség címe üzletünkben mi működünk-e még, vagy valaki más készít a miénkhöz hasonló gyrosokat.

Sajnos nem mi vagyunk. Ebből az következik, hogy az üzlethelyiség jelenlegi „lakói” bizony igyekeznek lemásolni a mi termékünket, remélve, hogy a mi felépített brandünk hátán könnyebb lesz elindítani egy vállalkozást.

Termékeik és arculatuk hasonlítanak a miénkre, viszont az eredeti alperesi étterem neve gyrost csak nálunk kaphatjátok meg!”

[5] A bejegyzéshez a vásárlóközönség egyes tagjai személyes kommenteket fűztek.

[6] A internetes portál neve internetes portálon ugyanezen a napon megjelent személy 1 neve írása, amely az alperesi közzététel ismeretében a következőket tartalmazta:

„Elköltözött a üzlethelyiség címe utcából a alperesi étterem neve, majd a helyére jött egy új hely, ami egy az egyben lemásolta az üzletet.

A város neve már jól ismert, több éve működő alperesi étterem neve fogalmazott meg közösségi oldalán erős bírálatot az előző helyükön nyílt új gyrosossal kapcsolatban. Mint írják: „Az üzlethelyiség jelenlegi „lakói” bizony igyekeznek lemásolni a mi termékünket, remélve, hogy a mi felépített brandünk hátán könnyebb lesz elindítani egy vállalkozást.” A alperesi étterem neve nemsokkal ezelőtt hagyta ott a üzlethelyiség címe és utca neve utcák sarkán lévő üzlethelyiséget, amikor a körút neve körútra, a áruház neve egyik legtagasabb üzletébe költöztek át. Nemsokkal később jelent meg az új hely a alperesi étterem neve helyén, a felperesi étterem neve amiről sokan – köztük személy 2 neve kollégám is – nagy bizonyossággal hitték, hogy csak a alperesi étterem neve hagyott ott egy kvázi kistestvért. A üzlethelyiség címe utcába költözött felperesi étterem neve ténylegesen a alperesi étterem neve helyére rendezkedett be, és elég hasonlóan néznek ki az ételek is. Bár a grafika és a design más, az ételek jellegébe elég sok hasonlóságot lehet találni, ahogyan az az alábbi példán is látszik:”

A cikkbe ágyazva két pitába töltött gyrosról készült fényképfelvétel került elhelyezésre.

A felperes keresete, az alperes érdemi ellenkérelme

[7] A felperes keresetében kérte a bíróságot, állapítsa meg, az alperes azzal, hogy a saját Facebook profilján közreadta közleményét, valamint személy 1 neve cikkét, megsértette

a jóhírnevét és becsületét a téves és valótlan megállapításaival. A sérelmezett valótlan állításokként idézte, a „nem valódi” gyrost árul és készít, hiszen „valós gyros elkészítésére kizárólag az alperes jogosult és képes”, valamint a „lemásol”, „ellopta”, „valódi gyros”, „új vállalkozás” kifejezések alkalmasak a jóhírnevének és becsületének megsértésére. Kérte a bíróságot, kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, tiltsa el a további jogsértéstől, kötelezze arra, a Facebook oldaláról a jóhírnevét sértő bejegyzéseket törölje és olyanokat a jövőben se jelentessen meg. Kérte a bíróságot, kötelezze az alperest, fizessen meg javára 15 alatt 2 500 000 forint sérelemdíjat, valamint a keresetlevél beadásától a kifizetésig annak törvényes mértékű késedelmi kamatát és perköltséget.

[8] Indokolásként előadta, az alperes korábban albérlője volt, azonban olyan kifejezéseket használt, mint pl. „lakói” kifejezést, amely arra utal, hogy a korábbi albérlet saját tulajdonú helye volt. Azon alperesi nyilatkozat is valótlan állítás, hogy a felperes a brandjét lemásolja és az ő receptjeit használja, tekintettel arra is, a gyros alapreceptje köztudomású, ezért az állítás már ezen okból is valótlan. Az alperes a Facebook oldalán, nagy nyilvánosság előtt tett közzé lejárató cikket, amely alkalmas a jóhírnevének megsértésére. Ennek hatása egyértelműen tapasztalható volt, bevétele jelentősen visszaesett, emellett alapanyag-beszállítóit is megkereste az alperes és rossz hírét keltette.

[9] Jogállításként a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésére hivatkozott, amelynek értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényről állít, vagy híresztel vagy valós tény hamis színben tüntet fel. Ennek megállapítását megalapozza, ha a más személyre vonatkozóan közölt valótlan tényállítás objektíve alkalmas az érintett személy hátrányos társadalmi megítélésének a kiváltására. A jogsértés megállapításának nem feltétele annak bizonyítása, hogy ez a hátrányos megítélés ténylegesen be is következett. A sérelemdíj megfizetése iránti kereset esetében a Ptk. 2:52. §-ra hivatkozott.

[10] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Előadása szerint személy 1 neve írása a internetes portál neve oldalon jelent meg, abból csak részletek találhatóak a Facebook profilján. Ez utóbbiak azonban nem tartalmaznak valótlan tényállításokat vagy sértő kijelentéseket. Fogyasztói jelzések alapján tekintették meg a felperes által forgalmazott termékeket és azokat összehasonlítva a saját ételeikkel fejtette ki alperes azon véleményét, hogy azok között rendkívül nagy a hasonlóság. A Facebook profilján megjelent és a felperes által sérelmezett kifejezések önmagukban és szövegkörnyezetükkel összefüggésben értelmezve sem tekinthetők olyan tényállításnak, amelyek valótlanok lennének, azok a vevői megjegyzéseken alapuló következtetések, a felperesre vonatkozó sértő kifejezéseket nem tartalmaznak. Hivatkozott az Alaptörvény IX. cikkére, a 34/2017. (XII.11.) AB határozatban írtakra, amelyek alapján a jóhírnév sértés megállapítására nincs lehetőség véleménynyilvánítás esetében, míg a becsületsértés fogalma kizárólag az emberhez, mint természetes személyhez köthető. A felperest nem vagyoni sérelem nem érte, ilyen hátrány nem következett be, ezért a sérelemdíj megfizetése iránti kereset alaptalan, annak keresetben megjelölt összecszerúsége egyébként is eltúlzott.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 559 128 forint perköltséget.

[12] A bíróság ítéletének jogi indokolásában elsődlegesen az Alaptörvény által deklarált emberi méltóság sérthetlenségével kapcsolatos alapelveket idézte, külön kiemelve, hogy a véleménynyilvánítás szabadásának gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére. Az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogok a Ptk-ban is törvényi védelem alatt állnak, ide tartoznak a Ptk. 2:43. § d) pontja alapján a becsület és jóhírnév megsértésének tilalma is.

[13] A jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha a valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlán tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A bíróság hangsúlyozta a véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál indokolt különbséget tenni az értékítélet és a tényközlés között. Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, az azonban nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. Az alkotmányos védelem semmiképp nem vonatkozhat a tények meghamisítására. A véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható. A véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a becsületsértésre alkalmas, a valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is, ennek külső korlátja az emberi méltóság, a becsület és a jóhírnév védelme.

[14] A felperes által sérelmezett két internetes közlés közül, személy 1 neve írását illetően a bíróság megállapította, hogy az bár az alperes Facebook bejegyzésén alapult, azonban annak idézésén túlmenően alperesi saját nyilatkozatokat, közléseket nem tartalmaz, azt az író nyilatkozatainak kell tekinteni. Ezzel kapcsolatban az alperesi felelősség nem állhat fenn, ezen írásmű szerzőjétől származó nyilatkozatok tekintetében a felperesnek az alperes relációjában nincs keresetőségi joga.

[15] A felperes által sérelmezett további alperesi nyilatkozatot illetően a bíróság úgy foglalt állást, hogy azok véleménynyilvánításnak minősülnek. E megállapítás a bizonyítási teszten alapul, figyelemmel arra, hogy az a közlés, melynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, az a tény, és amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény. A Legfelsőbb Bíróság PK.12. számú állásfoglalását, valamint további Alkotmánybírósági határozatokat idézve, a bíróság az ott kifejtett szempontok figyelembevételével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a véleményét nyilvánította ki, amikor a peres felek tevékenysége közti hasonlóságra utalt, illetve ebből eredően felperes piaci helyzeti előnyével kapcsolatos saját álláspontját fejtette ki. Ezt nem okszerűtlen kifejezés módjában nem indokolatlanul bántó, sértő módon tette, ezért a felperes üzleti jóhírnevének sérelme fel sem vethető. A bíróság megjegyezte, a becsület az emberi méltóságból fakad, ezért kizárólag az embert, mint személyt illeti meg, így annak sérelme a felperes, mint jogi személy esetében nem következhet be.

A felperes fellebbezése és az alperes ellenkérelme

[16] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és keresetének teljes egészében helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet

hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását. A harmadlagos fellebbezési kérelem az elsőfokú marasztalási összeg megfizetésére megszabott határidő megváltoztatására irányult akként, hogy havi 150 000 forint részletekben történő fizetést írjon elő az ítéltábla.

[17] Indokolásában a fellebbezést megalapozó anyagi jogszabálysértések között elsődlegesen a perbeli tanúvallomások bizonyítékok köréből történő kirekesztését sérelmezte. Álláspontja szerint a tanúvallomások kiemelt jelentőséggel bírtak az eljárásban, alkalmasak voltak arra, hogy a felperes keresetének a bíróság helyt adjon. A tanúvallomás, mint bizonyítási eszköz bíróság elé tárása az eljárás kimenetelének meghatározó tényezője volt, eljárási törvények garanciális okok miatt szabályozzák a tanúbizonyítás folyamatát. Hangsúlyozta, a Pp. alapvetően a szabad bizonyítási rendszer elvét követi, a bíróság a szolgáltatott bizonyítási eszközöket, így a tanúvallomásokat szabadon felhasználhatja és meggyőződése szerint kell értékelnie. Azzal, hogy a bíróság a tanúk vallomását figyelmen kívül hagyta, az ítélet meghozatala során olyan lényeges meggyőződésektől, észlelésektől zárta el magát, amely befolyásolhatta volna az ítélezést. Felperes megjegyezte, az alperesi társaság ügyvezetője egyetlen tárgyaláson sem volt jelen, személyes nyilatkozatot nem tett.

[18] A internetes portál neve oldalon megjelent írásművel kapcsolatban hiányolta alperes, hogy a bíróság nem vizsgálta személy 1 neve és az alperes egymással milyen kapcsolatban álltak, és azt sem, hogy alperesi oldalról történt-e intézkedés a cikk internetes portál neve oldalon történő megjelentetése iránt. Ezzel kapcsolatos alperesi álláspont szerint a cikk alperes megbízásából íródott. Felperes előadta, tudomása szerint a perbeli időszakban személy 1 neve volt a alperesi étterem neve marketingese, a cikket pedig az alperes is megjelentette Facebook oldalán. A cikkben használt kifejezések alkalmasak arra, hogy a felperes jóhírnevét megsértse, különös tekintettel arra, hogy a felperesi társaság gyros árusítási múltja több tíz éves múltra vezethető vissza, ezzel szemben alperes kijelentései arra engednek következtetni, hogy alperes a piac meghatározóbb alakja. Az alperes saját Facebook nyilatkozatát illetően felperes kiemelte, az nemcsak sugallja, hanem kifejezetten tényként állítja, hogy felperes másolja termékeit, ételeit és a „hátn” kapaszkodik fel. Ez nem véleménynyilvánítás, hanem felperes jóhírnevét sértő tényállítás, mely sértő, kifejezőmódjában jelentősen bántó, emellett vagyoni hátrányt, forgalomkiesést okozó volt felperes számára. Külön hangsúlyozta, adott esetben a kifejezőmód önmagában is lehet sértő és bántó, megalapozhatja a jogsértést. Alperes ezzel szemben nem igazolta, hogy az általa közzétett bejegyzés saját véleményének minősült volna.

[19] Az alperes a továbbiakban a jogirodalomból vett idézetekből kiindulva azt a meghatározást találta irányadónak, mely szerint a jóhírnév sérelme akkor valósul meg, ha más személyt érintő valótlan tartalmú vagy a valóságot hamis színben feltüntető, olyan közlés történik, amely objektíve sérelmek okozására alkalmas. Ennek nem feltétele a közlés eredménye, az érdeksérelme tényleges bekövetkezte. A jogirodalomból vett további idézet alapján felhívta a figyelmet arra is, hogy a kisebb súlyú személyiségi sérelmet sem lehet orvoslás nélkül hagyni.

[20] A Legfelsőbb Bíróság 12. számú PK állásfoglalása szerint ugyan a véleménynyilvánítás, az értékelés, bírálat miatt jogsértés megállapításának nincs helye, a legújabb bírói gyakorlat ugyanakkor megpróbál különbséget tenni a tényállítás és a véleménynyilvánítás között. A bizonyíthatósági teszt alapján történő elhatárolás a Szegedi

Ítéltábla bírói gyakorlatában is megfigyelhető. Alperes elfogadva, hogy a gazdasági társaság esetében a becsület fogalma nem alkalmazható, ugyanakkor hangsúlyozta, a jóhírnév megsértése a jogi személyek vonatkozásában is felmerülhet, személyiségi jogsértés ezen az alapon bekövetkezhet, mely önmagában megalapozza a sérelemdíj iránti igényt.

[21] A Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának vonatkozó kollégiumi véleményét, valamint az új Ptk. Tanácsadó Testületének sérelemdíjjal kapcsolatos véleményét idézve, felperes kiemelte, személyiségi jogi jogsértés megállapíthatósága esetén az alperesnek kell kimentenie magát, valamint neki kell bizonyítani azt is, hogy a felperest nem érte olyan súlyú nem vagyoni sérelem, amely sérelemdíj megfizetését indokolná. Az ilyen tárgyú perbeli jogvitákban lefolytatandó bizonyítási rendet elemezve arra a következtetésre jutott, az új szabályozás szerint a jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megállapítása, azonban a jogosultat nem terheli a hátrány bizonyításának kötelezettsége. A bíróságnak az eset összes körülményének mérlegelésével kell megállapítania az adott személyt ért hátrányokat, és annak alapján eldöntenie, hogy a sérelmet szenvedett fél jogosult-e sérelemdíjra.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A bíróság által megállapított és a felek részéről nem vitatott tényállásból kiindulva azt hangsúlyozta, a Facebook oldalon közzétett poszt alperesi véleménynyilvánítás volt, jóhírnév megsértése nem valósult meg, a felperes, mint jogi személy becsületsértése pedig fel sem merülhet. A Ptk. 2:45. § (1) és (2) bekezdéseit idézve, valamint a hozzáfűzött kommentárt elemezve, a perbeli tényállásra vonatkoztatva azt hangsúlyozta, hogy az általa tett véleménynyilvánítás peres felek ételkínálatát tekintve egyfajta vélemény volt. Az alperesi felfogás szerint a felperes kínálata közel azonos a saját kínálatával, erről a felperes ellenkező véleményen van, tehát az állapítható meg, hogy két ellentétes tényállítás történt a felek részéről. A jóhírnév sérelme azért sem valósulhatott meg, mivel alperes által közzétett poszt nem tartalmazott sértő, valótlan tényállítást, híresztelést vagy valós tény hamis színben történő feltüntetését. A becsület az emberi méltóságból fakad, jogi személyek esetében a becsületsértés nem merülhet fel.

[23] A felperes észrevételében felhívta a figyelmet, hogy alperes először használta a „tájékoztató poszt” kifejezést, ezzel azt a látszatot kelti, hogy pusztán egy véleményt tett közzé. Felperes megjegyezte, vizsgálni kell azt a körülményt is, hogy az alperes állítása szerint megfogalmazott vélemény hátrányos következményekkel járt felperes számára. Ezt a poszthoz kapcsolódó hozzászólások egyértelműen igazolják. Az alperesi nyilatkozatok hátrányos hatást gyakoroltak a felperesi vendégkörre. Felperes nem vitatva, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás jogi védelme eltérő mértékű, az Alkotmánybíróság ugyanakkor egy határozatában kimondta, hogy ez a vélemények esetében sem jelent teljes külső korlátot, mivel a becsület és emberi méltóság még akkor is korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságát, ha igazságtartalma értelemszerűen nem vizsgálható. A tényállítások szigorúbb megítélés alá esnek, a hamis, bizonyítatlan tényállítás nem kaphatja meg a vélemény szabadság védelmét. A véleménynyilvánításokkal kapcsolatos megnyilvánulások, ha kárt okoznak, megtévesztőek, akkor felmerülhet a jóhírnév sérelme annak ellenére, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága Alaptörvényben deklarált alapjog. A véleménynyilvánítás is eredményezheti a jóhírnév sérelmét, amennyiben közvetve vagy közvetlen valótlan tényállítást is tartalmaz, véleménynyilvánítás mögé elbújtatott tényállítások, bírálat, értékítélet is alkalmas a jóhírnév megsértésére. A lényeg, hogy a jóhírnév sérelmét az okozza, ha valótlan tényállításon alapszik vagy téves következtetések levonására ad lehetőséget az

értékítélet. Ez a perbeli esetben az alperes által közzétett posztban használt kifejezések miatt fennáll. A felperes tevékenységi körét, vendégkörét több évtizedes vendéglátós múltjára visszatekintően kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő és lealacsonyító alperesi megnyilvánulások a felperesi társaság hírnevén jelentős csorbát ejtettek, mely bevételkieséssel is együtt járt. Megjegyezte, a felperesi jóhírnév visszaállítása rengeteg időt, cselekvést igényelt, így alperes által tett tényállítás a felperes piaci szereplőként történő negatív megítélését tekintve elérte célját.

Az ítéltábla döntésének indokai

[24] A fellebbezés a per főtárgyát tekintve nem alapos.

[25] Jelen eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja felül az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, mely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölni a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit és az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat folytán a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben, és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amelyre fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[26] Amint a felperesi fellebbezésből egyértelműen kitűnt a felperes keresetében személyiségi jogsértést állítva kívánt jogkövetkezményeket érvényesíteni az alperessel szemben. A kereset tehát nem versenyjogi tényálláson alapul, ezért az ítéltábla a termékek közti hasonlóságok vizsgálatát szükségtelennek találta jelen perben, ennek megfelelően mellőzte a tényállásból a peres felek által forgalmazott ételek összehasonlítását tartalmazó képanyagot.

[27] A jelen jogvitában nem természetes, hanem jogi személyek az érintett felek, ezért az elsőfokú ítélet jogi indokolásából mellőzendő az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogaival kapcsolatos kifejtés, továbbá az emberi méltóságot érintő megállapítás (elsőfokú ítélet [12], [13] bekezdések).

[28] A jóhírnév sérelmével, mint jogi személyekre is vonatkoztatható személyiségi joggal kapcsolatos elsőfokú ítéleti kifejtéssel és alapvetésekkel egyetértve az ítéltábla kiemeli, jelen jogvitára – a jogsértés időpontjából adódóan – a 2013. évi V. tv. (az új Ptk.) az irányadó, amely a korábbi polgári joghoz hasonlóan általános jelleggel védi a személyiségi jogokat (Ptk. 2:42. § (1) bekezdés). Ez a rendelkezés egy olyan general clausula, amely alapján valamennyi személyiségi jog – a törvényben nem nevesítettek is – védelem alatt állnak. A Ptk. vélelmet állít fel arra nézve, hogy a mások személyiségi jogainak bármilyen megsértése vagy korlátozása jogellenes magatartás, amelynek ellenkezőjét a jogsértő félnek kell bizonyítani.

A Ptk. 3:1. § (3) bekezdésének utaló szabálya szerint a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva az csupán az embert illetheti meg. A jogi személyeknek polgári jogi értelemben vett személyként való elismerése többek között azt jelenti, hogy a polgári jog által szabályozott vagyoni viszonyok mellett meg kell, hogy illessék őket a polgári jog által szabályozott személyiségi jogok is. A személyiségi jogok jogi személyek esetén való alkalmazhatóságának kérdése azonban külön szabályozást igényel, személyisége ugyanis csak az embernek van. Az ember személyiségi jogai közül ugyanakkor több a jogi személyekkel kapcsolatban is értelmezhető, és ezeknek a jogoknak a gyakorlása a jogi személy számára is fontos lehet. A Ptk. ezért kimondja, hogy ezek a jogok jogi személy esetében is érvényesülnek, azzal a különbséggel, hogy személyisége kizárólag az embernek van, így a Ptk. jogi személyek esetén személyhez fűződő jogokról rendelkezik (3:1. § (3) bekezdés) (Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz, Wolters Kluwer Kiadó Kft. 2014., I. kötet 200. oldal).

[29] Jelen esetben a felperes gazdálkodó szervezet, aki jóhírnevének, és becsületének megsértésére hivatkozott. A becsület azonban az emberhez kapcsolódik, mindaz a jogsértés, ami az ember becsületét sértheti, az a jogi személynél a jóhírnév sértés körében értékelhető, ezért mind a bántó véleménynyilvánítás, mind a valótlan tényállítás a jóhírnév megsértéseként értékelhető.

[30] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

[31] E törvényi szabályozásból adódik, hogy a jóhírnév megsértése tényállításon alapulhat, mely a felróhatóságra (jó- vagy rosszhiszeműségre) tekintet nélkül is megállapítható. A Ptk. normaszövegéből következik, hogy a jóhírnév megsértésének bármilyen módon való elkövetése jogellenes, melynek esetkörei nincsenek sem kizárólagos, sem eseti kazuisztikus jelleggel teljeskörűen felsorolva. A Ptk. példalózó jelleggel, csak a leggyakoribb tipikus hírnévrontó magatartásokat emeli ki. Lényeges tartalmi elem azonban, hogy a személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegítélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az elbírálás zsinórmértéke tehát nem a jogában sértett fél – szubjektív – érzékenysége, hanem az általános értékrendet képviselő közfelfogás. Ugyanakkor a hírnévrontás megvalósulásához nincs szükség arra, hogy a hátrányos eredmény, a társadalmi megítélés negatív változása ténylegesen bekövetkezzen, elég, ha arra objektíve alkalmas a hírnévrontó, valótlan közlés (Kommentár a Polgári

Törvénykönyvhöz; szerkesztette: Vékás Lajos/Gárdos Péter; Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014., 139-140. oldal).

A jóhírnév sérelme szempontjából a tényállítás a múltban történt vagy jelenbeli konkrét cselekményre vagy eseményre vonatkozó közlés, amelyet az határol el a véleménynyilvánítástól, hogy míg a tények, tényállítások bizonyíthatók, az értékítéletek, véleménynyilvánítások valóság tartalma nem (BDT2011. 2403).

[32] A felperes fellebbezésében a keresetben megjelölt mindkét internetes közlés vonatkozásában fenntartotta álláspontját a tekintetben, hogy azok jóhírnevét sértették. A internetes portál neve oldalon közzétett nem alperestől származó cikk vonatkozásában helyes álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság, amikor úgy minősített, hogy az nem alperesektől származó tényközlő nyilatkozatnak minősül. Az alperes saját Facebook oldalára feltette ugyan e cikket, de a szerző név szerinti feltüntetésével, jelezve ezzel, hogy nem saját nyilatkozata. A Facebook, mint internetes kapcsolattartás egyik fóruma jellemzően magánvélemények közzétételére szolgál, illetve vélemények ütköztetésének a színtere. Ha valaki a szerző név szerinti feltüntetésével egy másik hírportálon megjelent cikket saját Facebook oldalán posztol, úgy az legfeljebb egyetértő véleménynyilvánításnak tekinthető, de semmiképpen sem saját tényállításnak. Ezzel kapcsolatban megjegyzendő még, hogy e minősítés kapcsán jelentősége volt a tanúbizonyításnak annyiban, hogy a internetes portál neve hírportál főszerkesztője személy 2 neve tanúként úgy nyilatkozott; sem a hírportáljának, sem pedig a sérelmezett cikk írójának, személy 1 nevenak bizonyosan nem volt üzleti kapcsolata az alperessel (Szegedi Törvényszék 7.G.40.094/2021/20. számú jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdés). A fellebbezésben felhozott azon felperesi tényállítás, mely szerint a cikkíró az alperes „marketingese” a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütköző tényállítás, figyelemmel arra, hogy ilyen hivatkozás az alperes és a cikk szerzője közötti kapcsolatra nézve az elsőfokú eljárásban nem volt felperes részéről. Az ítéltábla ezért ezt figyelmen kívül hagyva helytállónak minősítette az elsőfokú bíróság álláspontját, mivel a perben nem nyert bizonyítást az, hogy személy 1 neve az alperes megbízásából, az alperest képviselve adta közre írását a internetes portál neve oldalon. Az alperestől függetlenül megjelenő cikk annak ellenére, hogy az, az alperes Facebook oldalán korábban megjelent saját nyilatkozataiból indult ki, nem tekinthető alperesi nyilatkozatoknak. Az, hogy saját Facebook oldalán a cikket alperes közzétette, egyetértő véleménynyilvánításként értékelhető, így a Ptk. 2:45. § (2) bekezdés szerinti személyiségi jogsértés e vonatkozásban nem állapítható meg alperes terhére.

[33] A törvényi feltételek fennálltát az említett elbírálási szempontok tükrében, az ugyancsak kereset tárgyát képező másik alperesi, saját nyilatkozatként közzétett szövegre nézve az egyes sérelmezett kifejezéseket külön-külön vizsgálta az ítéltábla. A szöveg első mondata lényegében egy kérdés-feltevést fogalmaz meg, mely tényállításnak bizonyosan nem tekinthető. A további két mondat véleménynyilvánítást tükröz, a termékmásolást tényszerűen nem állítja az alperes, amikor az „igyekeznek lemásolni,” szófordulatot használja. Az is egyfajta szubjektív véleménynyilvánítás, hogy az üzlethelyiségben tevékenykedő, név szerint meg nem nevezett alperes a már felépített felperesi branddel könnyebb vállalkozás-indítást remél. Az utolsó mondat első fordulata tényállításként is felfogható, jöllehet tekinthető véleménynyilvánításnak is, ugyanakkor az nem bántó vagy sértő, csupán utal az arculat hasonlóságára. Ez önmagában nem éri el azt a szintet, amely a jóhírnév sérelmét megvalósítaná felperes hátrányára. Az utolsó mondat második fordulata tipikus reklámszövegnek tekinthető, mely nem hozható összefüggésbe a felperessel. Alperes önmagát

kívánta ezzel reklámozni, és nem felperest hátrányba hozni. Az ítéltábla a szövegelemzés alapján az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi véleménynyilvánítások valós tényekből levezetett következtetések, melyek valójában nem voltak okszerűtlenek, kifejezőmódjában nem voltak indokolatlanul dehonesztálók, sértők, így a felperes üzleti jóhírnevének sérelmét nem okozhatták. A nyilatkozatok a törvény által elvárt keretek között, egyfajta piaci versenyhelyzetben kialakult konkurenciaharcot tükröznek anélkül, hogy személyiségi jogsértést valósítanának meg.

[34] A fellebbezés tükrében kifejtett indokolásbeli kiegészítések és a tényállás pontosítása mellett az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes keresetet elutasító ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

[35] A felperes harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság által a perköltségfizetés tekintetében megszabott 15 napos határidőre vonatkozott akként, hogy felperes részletfizetés engedélyezését kérte. Az ítéltábla ezt a jelentősebb összegű perköltségfizetési kötelezettség miatt méltányolhatónak találta, ugyanakkor a részletfizetés időtartamát az alperesi érdekekre is tekintettel a kértnél rövidebb, 3 hónapos időszakban határozta meg az egyes havi részletek összegének és esedékességének feltüntetésével [Pp. 344. § (2) bekezdés]. Ugyancsak alperesi érdeket szolgál a Pp. 344. § (4) bekezdés szerinti rendelkezés, amely az esedékes részlet elmulasztásának jogkövetkezményét a törvényi szabályozás szerint tartalmazza.

[36] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján köteles a helytálló észrevételeket tevő alperes másodfokú eljárási költségének megtérítésére. Az alperesi jogi képviselőt kapcsán felmerült ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés, valamint (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával, továbbá a (5) bekezdés figyelembevételével határozta meg a pertárgyértékhez igazodóan és a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban.

Szeged, 2022. november 4.

Dr. Hámosi Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró